

Handläggare
Asp Hanna
Holström Ingrid

Datum
2016-05-16

Diarienummer
UBN-2016-0052

Utbildningsnämnden

Ersättning pedagogisk verksamhet 2016 Jensen education college AB - överklagande

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att anta föreslaget yttrande till förvaltningsrätten i mål 115-16.

Ärendet

Jensen education college AB överklagar utbildningsnämndens beslut från den 25 november 2015 och yrkar att grundbeloppet för 2016 höjs med ett belopp som senare kommer att anges. Förvaltningsrätten anmodar Uppsala kommun att yttra sig över överklagandet.

Utbildningsnämnden yrkar avslag till överklagandet enligt bifogat yttrande.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Handläggare
Hanna Asp
kommunjurist

Datum 2016-05-13 Diarienummer UBN-2016-0052

Förvaltningsrätten i Uppsala
Enhet 2
Box 1853
751 48 Uppsala

YTTRANDE

Mål nr 115-16

Jensen education college AB ./ Utbildningsnämnden i Uppsala kommun angående ersättning enligt skollagen (2010:800)

Uppsala kommun, genom utbildningsnämnden (fortsättningsvis Kommunen) har fått tillfälle att yttra sig i rubricerat mål (aktbilaga 8).

Jensen education college AB (fortsättningsvis Jensen) yrkar att grundbeloppet för 2016 höjs med ett belopp som senare kommer att anges.

Kommunen bestrider bifall till överklagandet och anför följande.

Kommunen yrkar att motpartens överklagande ska avslås. Grunden för yrkandet är att beloppet är korrekt beräknat och att det inte föreligger rätt till ytterligare ersättning. För att rätt till ytterligare ersättning ska föreligga på grund av underskott i den kommunala verksamheten krävs att en *avskrivning* av underskottet har skett (jfr Kammarrättens i Jönköpings dom den 14 augusti 2012 i mål nr 743-744-11). I Uppsala kommun har någon avskrivning av underskottet inte skett.

En ekonomisk omställning av den storleksordning som är aktuell kräver omfattande politiska beslut om att lägga ner utbildningar och skolor. Gymnasieskolan är en treårig skolform. Ledtiden att ställa om en utbildning eller skola är dock längre än så. Till att börja med bör ett beslut om t.ex. nedläggning av ett program ske ca ett år i förväg för att de elever som hade tänkt söka utbildningen ska få samma förutsättningar som andra elever att välja program och skola. Beslutet föregås av en tjänstemannahandläggning samt en politisk process som kan ta flera månader. Vidare har de elever som påbörjar sin utbildning *i en kommunal skola* rätt att få gå klart densamma. Att på ett sådant sätt fasa ut en utbildning som inte bär sig ekonomiskt medför ett fortsatt underskott under nedläggningstiden, mycket beroende på det successivt minskande elevunderlaget som ska bära utbildningens fasta kostnader i form av speciallokaler och personalkompetens för de aktuella kurserna. Först efter att utbildningen lagts ner kan arbetet med att återställa ett underskott påbörjas. Detsamma gäller vid nedläggning av skolor

där lokalernas kontraktstid samt avveckling av personal med tillsvidareanställning fördröjer möjligheterna att påbörja återställandet av det egna kapitalet.

I Uppsala kommun fastställs kommunens budget per verksamhet, t.ex. förskola, grundskola och gymnasium, på kommunfullmäktigenivå. Detta sker i kommunens styrdokument "Mål & budget". Via detta dokument beslutar kommunens högsta politiska organ hur mycket som varje år ska avsättas per elev och verksamhet. Utifrån prognoser över antalet kommunmedborgare i olika ålderskategorier räknas ett totalbelopp per skolform fram. Denna summa betalas sedan ut till ansvarig nämnd, i detta fall utbildningsnämnden, i form av ett kommunbidrag. Utbildningsnämnden ansvarar sedan för att fördela denna totalsumma till ersättningar per elev och program, strukturstöd (en viss procent av kommunbidraget), tilläggsbelopp, gemensamma kostnader (t.ex. skolskjutsar) etc. Den del av kommunbidraget som finansierar programpriserna fördelas per program via en indexmodell där hänsyn tas till de olika programmens förutsättningar, t.ex. gruppstorlekar, ytor för speciallokaler, läromedel etc. Programpriserna bygger alltså inte på lokala skolbudgetar utan på kommunfullmäktiges beslut om kommunbidrag per elev och utbildningsnämndens indexmodell. I Uppsala kommun tas siffrorna således fram centralt för att sedan fördelas ut på ett likvärdigt sätt till alla skolor, oavsett om det rör sig om kommunala eller fristående verksamheter. Det väsentliga i fråga om redovisningen av hur bidraget är beräknat är att ett minimikrav, om urskiljande av lokal-kostnadsersättningen, administrationsschablonen och momskompensationen, är uppfyllt. Detaljeringsgraden i kommunens eget resursfördelningssystem är en fråga som kommunen själv förfogar över.

Jensen har tidigare av Kommunen begärt att få ut detaljuppgifter rörande 2016 års budgetunderlag. Det finns ingen handling där alla begärda uppgifter ingår. Jensens begäran har därför inte kunnat tillmötesgå av Kommunen eftersom det bedömts ta mer än 4-6 timmar att sammanställa en handling av det slag som Jensen önskat få ut (jfr HFD 2015 ref. 25). Kommunen lämnade i e-postmeddelande till Jensen den 15 januari 2016 besked om detta och att ett skriftligt beslut kunde begäras. Något sådant beslut begärdes inte.

För det fall domstolen finner att Jensen har rätt till ytterligare ersättning bör målet återförvisas till Kommunen då beloppets storlek måste beräknas av Kommunen. Bidrag för elever i gymnasieskola är bl.a. beroende av den inriktning utbildningen har och det är därför inte möjligt att schablonmässigt beräkna vilket tillskott Jensen är berättigad till. Det krävs nämligen en noggrann uträkning på programnivå.

Uppsala dag som ovan

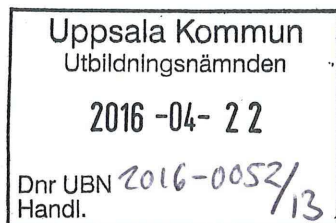
Caroline Andersson
Ordförande

Solweig Wiktorsson
Nämndsekreterare

Mål nr. 115-16	Enhet 2
-------------------	---------

Anges vid kontakt med domstolen

Utbildningsnämnden i Uppsala
kommun
753 75 Uppsala

UBN-2015-5251

JENSEN education college AB ./.. Utbildningsnämnden i Uppsala kommun
angående **tillämpning av skollagen**

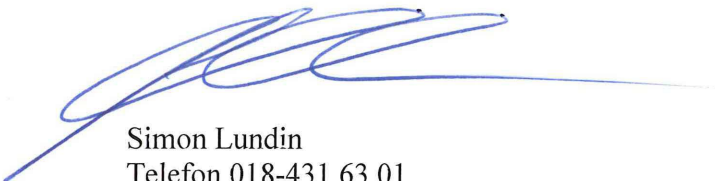
Ni får tillfälle att yttra Er över innehållet i bifogade handlingar, aktbilaga 8.

Ni ska även inkomma med underlag för beslutet i form av budget.

Om Ni yttrar Er ska yttrandet vara skriftligt och ha kommit in till förvaltningsrätten **senast den 9 maj 2016**. Ange förvaltningsrättens målnummer som finns längst upp till höger.

Använd helst bara ett sätt att svara (via antingen vanlig post, e-post eller fax). Adresser finns nedan.

Om Ni har några frågor kan Ni kontakta förvaltningsrätten.

Simon Lundin
Telefon 018-431 63 01

Aktbilaga.. 8.....

2016 -04- 15

Målnr... 115-16.....
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I UPPSALA

Till

Förvaltningsrätten i Uppsala

Sänds endast per e-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se

Stockholm den 15 april 2016

Mål nr 115-16

JENSEN education college AB ./. Uppsala kommun

JENSEN education collage AB ("**Jensen**") får härmed, i enlighet förvaltningsrättens föreläggande den 4 april 2016 (aktbilaga 7), precisera sina grunder och yrkanden samt yttra sig över innehållet i aktbilaga 4-6 enligt följande.

YRKANDE

1. Jensen yrkar i första hand ändring av det överklagade beslutet på så sätt att beloppet för år 2016 höjs, med belopp som senare kommer att anges.
2. Jensen yrkar i andra hand att förvaltningsrätten upphäver beslutet och återförvisar ärendet till Uppsala kommun för erforderlig handläggning.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

För bakgrund och omständigheter hänvisas till Jensens överklagande. Härutöver önskar Jensen komplettera relevanta grunder och omständigheter i målet enligt följande.

Angående underlaget i målet

Jensen har hos Kommunen begärt att få del av den budget som använts som underlag för beräkningen av 2016 års beslutade grundbelopp och ersättningar som ska utgå till Jensen för sin verksamhet. Kommunen har på direkt fråga från Jensen uppgett att det inte finns någon budget att redovisa, trots att bidraget, enligt 13 kap. 1 § andra stycket gymnasieförordningen (2010:2039), ska grunda sig på en sådan budget. Istället synes Kommunen helt enkelt ha utgått från föregående års prognos/bedömning och i vissa fall höjt beloppen marginellt och i vissa fall sänkt beloppet. Förutom att det står i direkt strid med ordalydelsen i gymnasieförordningen att inte besluta om grundbelopp mot bakgrund av en budget, grundar sig beloppet överhuvudtaget inte på en rimlig eller relevant prognos eller bedömning, utan på en kommunal skolverksamhet som år efter år gått, och alltfjämt går, med kraftigt underskott.

De underlag som kommunen nu tillställt förvaltningsrätten (aktbilaga 4-6) förändrar inte denna bedömning. Detta underlag saknar fortfarande all form av budgetering i form av kostnads- och inktäktsuppställning, vilket får anses vara ett grundläggande krav för att över huvud taget kunna beslut om nu aktuellt belopp. Detta underlag har redan tillställts Jensen sedan tidigare och Jensen har svårt att förstå varför kommunen underlåter att tillställa Jensen en budget, något som måste ha utgjort underlag för de beräkningar som gjorts i dokumenten i aktbilagorna 4-6.

Det vore önskvärt om kommunen ger besked om de rätta förhållande angående avsaknaden av ett korrekt och utförligt underlag för beräkningarna i form av en budget. Är det så att kommunen inte har gjort någon sådan eller har kommunen underlåtit att inge denna till förvaltningsrätten?

Annat underlag

Enligt det lilla underlag som Jensen trots allt erhållit från kommunen framgår att underskotten från den kommunala skolverksamheten under åren 2011-2014 uppgår till nära 168 miljoner kr och att prognosen för 2015 är att verksamheten kommer gå med underskott med ytterligare 32 miljoner kr, se bilaga 1 och 2. Av lätt insedda skäl är det uppenbart att det är direkt felaktigt att lägga en sådan verksamhet i obalans till grund för också efterföljande års bidragsbelopp. Trots att Kommunen är väl medveten om att verksamheten fortsatt kommer gå med underskott, väljer Kommunen att använda denna felaktiga beräkning som grund vid bestämmandet av år 2016 års grundbelopp. En självklar utgångspunkt vid ett korrekt budgetarbete hade varit att se till föregående års *utfall* (och inte föregående års *prognos*), varvid ett kraftigt underskott naturligtvis manar till eftertanke och blir en viktig parameter. Att vid sådana förhållanden år efter år prognostisera med underskott och låta sådana prognoser ligga till grund för beslut om grundbelopp är således direkt felaktigt.

Konkret innebär Kommunens felaktiga prognoser att friskolor får för låga grundbelopp initialt, vilket i sin tur medför att friskolorna inte kan konkurrera med de kommunala skolorna. Ett sätt att beskriva vad som sker är att Kommunen ger sig själv kredit med delar av det bidrag som friskolorna är berättigade till, detta dock endast under förutsättning att Kommunen i enlighet med 13 kap. 2 § gymnasieförordningen överhuvudtaget retroaktivt justerar de tidigare beslutade grundbeloppen, genom att betala motsvarande belopp som Kommunen utbetalar (eller på annat sätt tillskjuter) till de kommunala skolorna för att täcka underskotten som uppstår i den verksamheten. Att friskolorna på detta sätt kompenseras retroaktivt är ingalunda en självklarhet utan förutsätter dels att friskolorna aktivt bevakar den kommunala skolverksamheten, dels att den verksamhetens ekonomi är så transparent att en bevakning är möjlig. Under tiden friskolorna svävar i ovisshet om en retroaktiv kompensation kan friskolorna exempelvis tvingas skjuta upp nödvändiga investeringar i verksamheten, vilket ytterst kan försämra förutsättningarna för friskolornas elever.

Det system för bestämmande av grundbeloppen som föreskrivs i gymnasieförordningen har naturligtvis som utgångspunkt att friskolor på lika villkor ska kunna konkurrera med kommunala skolor. Systemet bygger på att kommunerna, med utgångspunkt från en rimlig budget, beslutar om grundbeloppet samt att korrekta bidrag fortlöpande betalas under året. Om friskolorna systematiskt, som i detta fall, får för låga grundbelopp kan inte friskolorna konkurrera på lika villkor.

Mot bakgrund härav föreligger skäl för att upphäva beslutet och återförvisa ärendet till Kommunen för erforderlig handläggning och beräkning av bidragen.

Jensen anser vidare att det är tveksamt om kommunen kan sägas ha uppfyllt sina skyldigheter under 13 kap. 10 § gymnasieförordningen, där det framgår att kommunen ska redovisa hur bidragen har beräknats, mot bakgrund av de mycket kripphändiga uppgifter som Kommunen utlämnat vid begäran om sådan redovisning. Även detta ger vid handen att ärendet inte är utrett och handlagt i den utsträckning som krävs.

Bakgrunden till förstahandsyrkandet

Av förklarliga skäl är det inte möjligt för Jensen att i nuläget ange ett visst korrekt belopp för sitt ändringsyrkande. Jensen avser att komplettera med detta efter att kommunen inlämnat allt underlag för beräkning av sådant belopp, alternativt meddelat att ytterligare underlag saknas.

Som ovan

Markku Onnela

Ulf Johnsson

BILAGOR

1. Bokslut för år 2010-2014
2. Prognos år 2015

Bil 1

BOKSLUT PER ENHET - GYMNASIEVERKSAMHET 2010-2014

	2010			2011			2012			2013			2014		
	Intäkter	Kostnader	Resultat:	Intäkter	Kostnader	Resultat:	Intäkter	Kostnader	Resultat:	Intäkter	Kostnader	Resultat:	Intäkter	Kostnader	Resultat:
BOLAND	142 319	137 321	4 998	135 060	139 246	-4 186	115 557	142 829	-27 272	98 263	121 124	-22 861	79 874	97 292	-17 418
CELSIUS	71 882	70 960	922	71 648	72 925	-1 277	73 875	77 034	-3 159	71 668	77 612	-5 944	72 467	78 141	-5 674
CIS	10 198	12 768	-2 570	11 256	9 950	1 306	10 341	11 146	-805	10 662	10 386	276	11 101	11 656	-555
EKEBY	55 640	54 581	1 059	52 303	53 080	-772	46 666	51 555	-4 889	46 226	49 395	-3 169	46 729	50 152	-3 423
FYRIS	113 414	111 497	1 917	113 640	114 184	-544	104 594	108 757	-4 163	96 970	101 207	-4 237	93 636	98 087	-4 451
GUC	10 477	13 255	-2 778	8 303	9 550	-1 247	25 649	32 601	-6 952	35 534	42 801	-7 267	32 069	39 411	-7 342
JÄLLA	50 426	51 744	-1 318	44 840	50 001	-5 161	38 275	46 663	-8 388	40 675	43 145	-2 470	48 486	45 567	2 919
KATEDRAL	81 810	79 954	1 856	92 458	83 324	9 134	96 517	93 606	2 911	97 284	100 229	-2 945	96 474	101 099	-4 625
LINNÉ	1 776	1 793	-17	5 000	4 879	121	6 198	6 094	104	6 541	6 985	-444	6 512	7 010	-498
LUNDELLSKA	78 200	78 894	-694	83 050	83 653	-603	79 391	83 975	-4 584	72 325	78 570	-6 245	84 459	85 497	-1 038
ROSENDAL	66 174	65 449	725	62 294	64 288	-1 994	64 368	65 961	-1 593	66 471	68 116	-1 645	66 048	69 541	-3 493
UVEN	24 727	23 838	889	23 288	22 870	418	21 219	23 990	-2 771	22 233	22 408	-175	25 371	23 993	1 378
SUMMA:	707 043	702 054	4 989	703 145	707 950	-4 805	682 650	744 211	-61 561	664 852	721 978	-57 126	663 226	707 446	-44 220
Elevtal	7 555	7 255	7 405	7 144	6 986	7 065	6 895	6 859	6 877	6 794	6 455	6 625	6 420	6 410	6 415

Arkbiäga.....

2016-04-15

Målnr.....
FÖRVALTNINGSRÅDET I UPPSALA

B:12.

PROGNOS PER ENHET - GYMNASIEVERKSAMHET 2015

	Prognos
BOLAND	-12 600
CELSIUS	-4 500
EKEBY	-1 200
FYRIS	-9 000
GUC	-9 700
JÄLLA	2 100
KATEDRAL	-4 300
LINNÉ	2 500
LUNDELLSKA	5 700
ROSENDAL	-2 800
UVEN	1 500
SUMMA:	-32 300

Elevtal 6 324

